

い oblik

Teorija

Japanski naziv ovog oblika je 連用形 (れん. よう. けい dosl. *oblik za uzastopno korištenje*). Ponekad, iako ne često, može se sresti i naziv konjunktiv. Još na prvom satu spomenuli smo kako je japanski jezik "ljepljiv", u smislu da se riječi mogu tvoriti spajanjem i dodavanjem raznih nastavaka. Ključnu ulogu u tome ima upravo ovaj, kao i iz njega izvedeni て oblik.

Tvorba

U tablici ispod prikazani su い oblici svih glagola:

	nepravilni				一	五
glagol	いく	くる	ある	する	～る	く, ぐ, す, ぬ, む, ぶ, う, つ, る
い oblik	いき	き	あり	し	～	き, ぎ, し, に, み, び, い, ち, り

Za 一段 (いち. だん) glagole, い oblik dobijemo micanjem zadnjeg る. Za sve 五段 (ご. だん) glagole vrijedi isto pravilo - zadnji znak hiragane prebacit ćemo iz う reda u pripadni い red. Na nepravilne glagole, kao i obično, moramo pripaziti.

Korištenje

Vrlo često imenice koje po značenju idu uz glagol nastaju iz njegovog い oblika (npr. はなす - *pričati* → はなし - *priča*), ali to je više čest slučaj nego čvrsto gramatičko pravilo.

Većinom se ovaj oblik pojavljuje pri spajanju s pomoćnim glagolima i pridjevima, kojih ima jako puno i sa raznim značenjima. Pravilo je uvijek da glavni glagol prebacimo u い oblik, a onda na njega dodamo pomoćni glagol ili pridjev, mijenjajući tako originalno značenje glavnog glagola. Tako nastala riječ nasljeđuje gramatičku ulogu pomoćnog glagola / pridjeva i može se dalje spajati i dobivati nastavke. Damo li si oduška, ovako nastale riječi mogu postati prilično dugačke.

Pristojni oblik glagola ~ ます

Dodavanjem pom. glagola ます na い oblik glagola, dobivamo njegov pristojni oblik. Kad razgovaramo s nepoznatima, starijima ili više-manje bilo kime s kim nismo bliski, pazit ćemo da rečenice uvijek završavamo pristojnim predikatima. Za predikate s imenicama i pridjevima, pristojni oblik smo naučili već ranije (です). Da bi nam bio koristan, i za pristojni oblik moramo zapamtiti vrijeme i negaciju:

	nepr.	pr
poz.	ます	ました
neg.	ません	ませんでした

Zapamtimo da pristojnost rečenice ovisi samo o glavnom predikatu i da se u predikatima zavisnih rečenica pristojni glagoli **ne pojavljuju** osim u iznimnim situacijama (npr. kad nekog citiramo). Pogledajmo neke primjere:

日本に行く。

日本に行きます。

Idem u Japan.

はこの中に りんごが あった。

はこの中に りんごが ありました。

U kutiji je bila jabuka.

どうぶつえんで トラを 見た。

どうぶつえんで トラを 見ました。

U zoološkom vrtu sam vidio tigra.

たけしくんは てがみを かかなかった。

たけしくんは てがみを かきませんでした。 *Nisam napisao pismo Takešiju.*

Vježba

Upristojimo sljedeće rečenice!

Lv. 1

1. あの はなは きれい。
2. そらは あおかった。
3. あれは ねこ じゃない。
4. きのは あたたかくなかった。

Lv. 2

1. あの きれいな はなを 見た。
2. あおい そらを 見る。
3. たけしくんは えいがを 見ない。
4. あの木を 見なかった。

Lv. 3

1. おかねが ない。
2. すずきさんと 3じかん¹ べんきょうした。
3. ともだちに てがみを かいた。
4. その本を よまなかった。

Lv. 4*

1. たけしくんは 「えいがかんに いかない」と いった。
2. はなこちゃんは 「えいがかんが きれいです」と いわなかった。
3. あたらしい くるまを かった 田中さんは うれしかった。
4. はなこちゃんの りんごを たべた たけしくんは かくれた。

¹Dodamo li かん na brojač za vrijeme, pretvaramo količinu iz točnog vremena u raspon.